

ԾԱՂԻԿ տարարը երկու ամիսով կը հրատակուի Զորեցարքի եւ Տաբար օրերն : — Տարեկան բաժանորդագրութեան զինն է 100 դր արծար : — Վեցամսեայն 50. — Դաւառաց համար 115 դր. Վեցամսեայ 60. — Ծանուցման տողը 5 դր.

Որ եւ է նամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել
Առ Արտօնաւու և Տնօրին Անօսի Սահման :
Ալանա Համամ, Քիչիկ երթրզ խան Երկրորդ յարկ թիւ 9:
Խմբագրութեան յանձննուած գրութիւնն է չեն տր իր :

Թիւ 156 Բ. ՏԱՐԻ

1888

ՅՈՒՆԻՍ 29 ԶՈՐԵԲՇԱԲԹԻ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ԸՆԺՐՈՒԹԻՒՆ

Տեղական թէ թուրք և թէ գաղական լրագիրք Հայոց պատրիարքի ընտրութեան խնդրով զբաղիլ պատաժ են . Լ. Հերթ յոյս կը յայտնէ թէ Դեր. Խորէն Նոր Պէտ արքեպիսկոպոսն պիտի ընտրուի Ստոյգն ըսելով Լ. Հերթի յիշեալ յոյսին իրականանալը կը փափաքէինք, ինչ որ ալ ըսեն, մեզ համար ամենէն արժանաւորագոյնն է: Նորին Գերապատութեան ոխերիմ թշնամիներն անդամ, նորա բարձր արժանիքը չեն կընար ժխտել, Յլանպուլ որ Ն. Գերապատութեան վազեմի հակառակորդն է, անկարելի կը համարի նորա ընտրութիւնը. անշուշտ ներքին պատճառներն ունի Սդանպուլի այս յոռեանութիւնը :

Ֆառ տիւ Պօսֆօր ևս չորս Դանդա՞ր ցոյց կուտայ, Դեր. Խորէն Նարպէյ, Դեր. Մատթէոս իղմիրլեան, Բարթողմէոս Զամիչեան և Դեր. Սիմէոն Սէֆէրեան եպիսկոպոսութիւնք, և ստոյդտեղեկութիւն ունենալ կըյաւակնի թէ երկու վերջնոց ընտրութեան կուսա-

կից ևն աղդային աւագանիք, բայց առաջնութիւն երկու քէն միոյն ընտրութիւնը հաւանական է կըսէ:

Ինչ որ պէտքայ, այս օրէնակ կարեսը լսնդրոյ մը պահեն հայ թերթերու ցուցած անտարբերութեան բացը գէթ օտար լրաթերթք կը գոյնն :

Առշագրիաւ են նաև թուրք լրագրաց շահագներն, թոքէն և թէրժէանը հանդիւն որք խրատելով զմեղ փափաք կը յայտնեն որ ընտրուին Դեր. Բարթողմէոս սրբազնն և Սնդրիխանուազուոյ, Տ. Մեսրոպ եպիսկոպոսն վունիք առաջնորդ Գահիրէի :

Այս վերջնոյն նկատմամբ Արեւելք իւր չնորհակալութիւնը հետևեալ խօսքերով յայտնած էր, յիշեալ թուրք պաշտօնակցած :

«Ծնորհակալ ենք մանաւանդ մեր օթուրք պաշտօնակցած այս հոդածութեան համար: Բայց կապահովյնենք ողիրենք թէ Պատուիարքի ընտրութեան ողէս տալրական գործի մը մէջ Հայ աղդն ի վաղուց անտի վարժ է արժանաւոր ընթացք մը բռնելու առանց արշագին խորհրդոց կարօտ մնալու :

Որ թարգմանի «խունկդ մօմդ քեզի, մեր ժամը մի գար» :

Խասդիւղէն երեսփոխան ընտրութեան .

Բարսեղ էֆ. Հալածեան .

Ռէմէսս էֆ. Պէրպէրեան .

Համեմատականի մնացեալներու ընտրութիւնը յառաջիկայ շաբթուն յետավողուեր է :

Ուուսիոյ Դեսպանատան առաջնորդական թարգման Պ. Իվանօֆ շաբթաթ օրն եւ լուսաղէմատուն երթալով տեսակցեցաւ երուսաղիմայ Պատրիարք Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազնի հետ . Պ. Իվանօֆ այս առթիւ շնորհաւորեր է Ն. Սրբազնութեան երթուսաղէմի Պատրիարքութեան վաւերացումը :

Ընդհանուր աղդին կողմանէ Արեւելքի վարչութեան կազդարարութիւն թէ երեք միլիոնէ աւելի հայ ժողովրդեան ընդհանուր Հայրապետին գէմ՝ Անտէր սինլքորի մը հայհոյանաց հիւրընկալութիւն չընէ ուրիշ անդամ :

Յոդուածներն առանց կարգալու կը շարեն արդեօք Արեւելքի տպարանին մէջ, յիշեալ նամակը եթէ տղայ մը մնդամ կարդայ, ատելութեան պիղծողով գրուած ըլլալը կը հասկնայ :

ԶԵԿՈՅՑՑ

Մանզումէ մասամբ անիրաւութիւն կընէ այն գանդամաններով թէ՝ ժէզուիթթերթին աղդամաս և աղդադաւա .

քարքը չայ հրապարակադիրք չեն պարզեր յաջո ժողովրդեան և չեն զդուշացնէր այս տնաւելթ թերթին :

Ծաղիկառաջինն եղաւ այդ ժեղութթիթ թերթին ըսւն էութիւնը հրապարակողն. զի մենք մէկուկէս տարի մի և նոյն յաբիկի տակ մի և նոյն պաշտօնը վարելով խիստ լաւ վերահասու եղանք նորա նպատակակէտին, և եթէ չեմք սխալիր Մշոյ խնդրոյն մէջ դործած վասակութիւնը նախ Ծաղիկ մասնանիշ ըրաւ :

27 օր առաջ Ծաղիկի մէջ հետեւեալ տովերը կը հրապարակուէր :

«Բանդի այդ ժեղութթիթ թերթին գոյութիւնը ընդ միշտ վտանգաւոր է մեր աղջին, որն որ ժամանակէ մը ի վեր իւր դործքերն ակներև ցոյց տուախն այն վնասակար թերթին նպատակակէտն, Մշոյ խնդիրն դեռ առ և և հրապարակութեանը գոյութիւնը մերակնէր փոխան ժեղութթիթ թերթին և Մանզումէ կարդան են » .

Ինչպէս բացորոշ է, Ծաղիկն էր նախապէս մատնանիշ ընողն Մշոյ խընդրոյն առթիւ այդ ժեղութթիթ թերթին աղդադաւ արարքը այսու հանդերձ ատոր հրապարակութիւնը ո՞ր չայ կարգալով չը տեսաւ նորա ու մատնութիւնն ու հոդին :

Նոյնպէս պէտք է խօստովանիլ նաև թէ Արեւելք միշտ ի հարկին ժեղութթիթ թերթին գէմ արժամարանքն ցուցնելով հանդերձ, պէտք եղածներն բարձրածայն առաջին :

Դարով Արեւելքի թերթօնին, դարձեալ պէտք է խօստովանիլ սր Մանզումէ Պ. Կամարականի գէմ արտասահման խիստ քննադատմէ . Ծաղիկ և Վարժապետին աղջիկան հրապարակութիւն սկասած օրն իսկ դադալը դրաւգայն, բայց ոչ անձնական անպատճաբեր ակնարկութիւններով . արդէն աւելորդ է արդ աստիճան կարեսորութիւն տալ հրապարակութեան մը որ գրական ըլլալէ աւելի տղայական է :

Իսկ դալով ժեղութթիթ թերթին, խնդիրը բոլոր ովիս կը փոխուի . բոլոր հայ թերթեր պէտք է միշտ զեկուցանեն ժողովրդեան որ ժեղութթիթ թերթը ըլ կարգան, զդացնեն համայն ժողովրդեան որ արդ թերթին գոյութիւնը ընդ մշտ մնասակար է իրենց . այս՝

այսօր խիստ գծքաղաքարար Հայոց ըստակովն է որ նա կապրի . ուստի ընդմիշտ պէտք է զեկուցանենք ամեն ճշգմարիտ հայերու որ ետ կենան իրենց ստակովն հայութեան թշնամին սնուցանելէ :

Գեր . Սէֆէրեան Սիմէռն սրբազնի Տեղապահութեան վաւերացման պուրութուն երեքարթի օրն Բանէն Պատիրիարքարան զրկուեր է:

Դոհութեամբ կիմանանք թէ կեսարացի պատուարժան աղդայիններէ Քարամանեան Յարութիւն էփէնտիի Սալիսէի աստիճան չնորհուէր է :

Վիէննայի Միիթարեան վերապատուելի Հարց հրապարակած «Հանդէս Ամսօրեալուի յուլիս ամսաթիւն հրապարաբութեանը կարգադրութիւն ու այլք բարձրական առաջարկութիւն :

Բանդադաւնեւնէն : Բանասիրական — Գրական — Մատենախօսական — Այլ և այլք — Բարձրական առաջարկութիւն :

Թահագութարբնը քիւլիյէն մահվ էտէր

Կիծէ Սէֆէ ԼԱԲԱԸԸ

Սաթըլըլը Պահճէ գարըսընտա գէօրըիւնիւն գարշըսնտա 77 Նօմէրօ թիւչիւնիւն պիրատէրլէրին էճաճը ախւքեաներնտա վէ եխնէ պիրատէրանը մումայիլէյիւմիւն Պէյ օղլու տօղրու եօլտաքի 168 նօմէրօլու էճզախանէսինտէ վէ սայիր քեափէյի էճզախանէլէրու գութուսու ծ զուրուշ :

Վ Ե Պ

ԾԱՂԻԿՆԵՐՈՒ ԼԵԶՈՒՆ

(Նախորդ նէշ)

«Թող ներողամիտ լինի ձեր բարերոտութիւնը, պատասխանեց միամըտաբար, վասն զի այդ ստուերագիրը ձեր գծածներուն ամենէն զեղեցկառնն է» :

Բառ կարգի ժորժ ինքն ալ ժպանցաւ :

«Արդարեւ, պատասխանեց, մինչեւ հիմայ տեսած կիներէս ամենէ զեղեցկառոյնն է այս :

— Ճշմարիւ :

— Մատաղամի, բարձրականակ, մէջքը ուսեւնիի մը մատաղբունին պէս

գիւրաթեք, աչքերը ու և եռանդուն գնացքը վէս և յոյլ . ա'հ, բարեկամ, Շահը ո'չափ երջանիկ է :

— Զգուշացէք վարպետ, աղէկ բգդուշացէք, զի եթէ կասկածէր . . .

— Պահ . ընկմիջեց երիտասարդ պատկերահանը զուարթութեամբ, Ռօքնէտինի անփոյթ է խըր կանանցին նկատմամբ, նամանաւանդ, պալատան մէջ այդ մատաղամիտ կնոջ ներկայութիւնն անգամ չզիտեր, վասն զի գեռամիս մ'է որ հան բերուած է այն :

Ալքէնտի տիրութեամբ իւր վարպետին երեսը նայեցաւ, և ձեռքէն բանեց :

— Ալապետ . բաւ նմա լուրջ և ծանը կերպիւ, ներեցէք ինձ, եթէ խօսքերս ծանը երեխ ձեզ, սակայն ինձ կը թուի թէ, այս պահուս ձեր խորհածը լրջութենէ հեռի է :

— Բաածդդ բացատրէ, ըսաւ Փորժ զարմանօք :

— Մէկ կողմէն, կը էք թէ այդ գեռատի կինը յոյժ գեղեցիկ է . . .

— Անշուշա :

— Եւ միւս կողմանէ ալ, թէ Շահը չգիտեր նորա ներկայութիւնը :

— Անտարակոյս . . .

— Այլ սակայն, վարպետ, շարայրեց Ալքէնտի, դուք իսկ Բոքնէտտինի իմացնել կելլէք թէ ասանկ վափաքելի գանձ մը ունի իւր կանանցին մէջ . . . մէյ մը ձեր վրայ ներգործած ազգեցութենէ հասկցէք թէ Շահին վրայ ինչ աղդեցութիւն պիտի ունեն ոյ այն :

Փորժ քրքիչ մ'արձակեց :

— Հաւատացիր որ իրաւունք ունիս, ըսաւ զուարթօրէն :

— Կ հասկընա՞ք :

— Այս կը հասկընամ . . . ատկէ պարզ բան չկայ . . . այսինքն թէ Շահը երբէք սոյն կենդանագիրը չպիտի տեսնէ . . . թէ այս կենդանագիրը երբէք լմնալիք չունի, թէ երբէք պատկերաց գահին լը գտնուած պատկերներուն մէջ չպիտի երեխ . Ալքէնտի, դու ինձ նշանաւոր ծաւայութիւն մը ըրիք, և, ինչպէս որ պայինքն թէ Շահը երբէք սոյն կենդանագիրը ամենէ զեղեցկառ կազմուիք չունի, թէ երբէք պատկերաց գահին լը գտնուած պատկերներուն մէջ չպիտի երեխ :

Ալքէնտի իւր տիրոջ այսպէս խօսիլը լսելուն մեղմօրէն ժպտեցաւ :

— Աւրեմն այդ չքնաղուհին կը սիրէք, հարցուց տեսակ մը երկչոտութեամբ, և աչքերը խոնարհելով։

— Դէմ, այդպէս կը կարծեմ . . . պատասխանեց Ժորժ։

— Հետը խօսած ո՞նիք։

— Լաւդոյն րրի . . .

— Արդեօք ի՞նչ։

— Զեռքի ունեցած ոքանչելի մէկ փոշջը ուղեցի առի իրմէ։

Ալքէնտի դոյնը նետեց։

— Կարելի բան է . . . կրկնեց սրտի տրոփմանը։

— Եայէ անգամ մը . . .

Եւ Ժորժ կուրծքէն փունջ մը հանեց և իւր աշակերտին տուաւ։

Ալքէնտի առաւ և արագօրէն քըննեց։

Փունջը տարօրինակ ծաղիկներէ բաղկացած էր և որուն առջի գոյները տեսնելով լոյժ բարեբազզաբար՝ չէր երեար թէ կը յարմարէր իրարու, սակաւ ինչ խառնակ և հապճեպով կազմուած, ձագախոտի, վայրի մեխակի, սինի տերեկի, ոսկեղեղի և կնքարոյսի խառնուրդ մ'էր։

Երբ Ալքէնտի փունջը վարպետին վերագարծուց, դէմքը մոտահոգ էր։

— Զեր կարծածէն շատ աւելի երջանիկ էք գուշք, ըսաւ վերջապէս Ժորժին պահ մը լուելէ զինի։

— Ինչո՞ւ այդպէս, հարցուց պատկերհանը։

— Վասն զի այս ծաղիկները ոչ-երկդիմի գիտմամբ հաւաքուած են։

— Ինչ գիտում։

— Դուք Սէլմը գիտէ՞ք, վարպետ։

— Բնաւ երբէք։

— Այն ատեն չէք գիտեր թէ ինչ ըսել կուղեն այս ծաղիկները զորս ձեղ տուեր են։

— Մէկ խօսքն անդամ չեմ գիտեր։

— Լաւ, կը փափաքիք որ ատոնց ծածկեալ նշանակութիւնները բացատրեմ ձեզ։

— Այդ ինձ հաճոյք պիտի պատճառէ։

— Մտիկ ըրէք ուրեմն, և ուշադիր եղիք։

Յախտամ Ալքէնտի պատկերհանին ձեռքեն փունջն առաւ և մի առ մի նորա ծաղիկները քակելով սկսաւ ցոյց տալ։

— Այս ձագախոտը, ըսաւ իւր խօս-

քերը կշռելով, կը նշանակէ Մատուր Սէր, սոյն վայրի մեխակը ըսել կուղէ Անյաղն յօժարութիւն, սինի տերենները խանձութիւն, ոսկեղեղէքը, Պաշտպանեցէ+ չին, և կնքարոյսը ներ նիւթեւը կը հայցէմ։ Ուրիշ կերպով, այս ձեղ տրուած փունջը տօմսակ մ'է որոյ վրայ գըրուած լինէր սա խօսքերը։ Ձեզն հարացած այսպիսի յօժարութիւն ուշացած է այս մատուրութիւն մէջ և կը հարցնէր այս մատուրութիւն մէջ ուղարկել կուղէին Սէրնը կը հայցէ, վերոնիկէէ շառագոյն իւրովմայէ։ Ասոնք ըսել կուղէին Սէրնը կը հայցէ, ներ էլլու կին կուղէմ, ներ էլլու կին կուղէմ, ներ էլլու կուղէմ այսու, անյանքութեան վրայ վըստ եղէ+.

Փօրմի ապշութիւնն նկարագրել անկարելի էր, փոփոխակի փունջին և Ալքէնտի կը նայէր և կը հարցնէր իւրովի թէ հաւատա՞լ պէտք էր թէ երկբայիլ։

— Իրաւ որ, ըսաւ աշխուժիւ, սաշատ հրաշալի բան է, այսպէս Սէլմի միջոցաւ մարդ կարող կ'ըլլայ թղթակցիլ այնպիսի դիւրութեամբ ինչպէս Մարիօնի թղթավաճառանոցի պահարանովն (Անվլօպ)։

— Կը տեսնէք։

— Սքանչնի է այս, թղթատարութիւնը ոչ խսպառ խափանածէ, և գէթիր սոսորագրութիւնը վտանգելու երկիրդին կազատի մարդ։

Փօրմ պահմը խորհեցաւ ապագրեթէ իսկոյն շարունակեց որպէս թէ յեղակարծ զաղափարմը միտքն ինկաւ։ Բայց կը մտածեմ նախ, բացագանչեց, սոյն տօմսակը իրօք տռ ի՞ս ուղղուածէ։

— Անտարակոյս։

— Ֆրանսայի մէջ սովորութիւն է ընդունուած նամակիներուն պատասխանել։

— Պարսկաստանի մէջ ալ այսպէս է։

— Եթէ ես ալ իմ գեղանի սիրուհուս ըստ կարգի փունջ մը խրկէի։

— Պարստաւորեալ էք։

— Բայց գժուարութիւն մը կայ։

— Ինչ գյոււարութիւն։

— Զեմ գիտեր ծաղկանց լեզուն։

— Սակայն ես գիտեմ, ըսաւ Ալքէնտի։

— Լաւ, իրաւունք ունիս . և լաւ ըրած պիտի լինիմ եթէ այդ տօմսակը գրելու հոգը քեզ յանձնեմ։

— Ուրեմն կուղէք։

— Կուղեմ, վազը ինձ փունջ մը պիտի յանձնես որով պիտի խմաց տաք թեամիլէի թէ զինքը կը սիրեմ, թէ սիրտս գրաւած է, թէ զինքը ինձ

կին ընելէ զատ սիրելագոյն վառասիրութիւն չունիմ և թէ անձնուիրութեանս վրայ կընայ վատահ լինել։

Ալքէնտի ոչինչ պատասխանեց, սակայն հետեւեալ օրն, արշալոյին, իւր վարպետին փունջ մը բերաւ որ բաղկացած էր ազնիւ նարդիսէ գեղին վարդէ, վերոնիկէէ շառագոյն իւրովմայէ։ Ասոնք ըսել կուղէին Սէրնը կը հայցէ, նույն էլլու կին կուղէմ, նույն էլլու կին կուղէմ, նույն էլլու կուղէմ այսու, անյանքութեան վրայ վըստ եղէ+.

Քիչ մը ետքը Ժորժ գէպի կանանց կերթար : Իւր փունջը զգեստին ներքեւ պահեր էր . . . սիրով արքիսէ և դոհ էր։ (Նորուականէւ)

ԾԱՂԿԱՐԱՎԱՐ

ԱՄԱՌՈՒԹԻՒՆ

«Աճէցէք և բաղմացարուք, ամուսնութեան գլխաւոր վախճանն է այդ» ըստ Տէրը : Բայց մարդկանց սուսար բաղմութիւն մը կայ որք երկնային սոյն պատուէրին բնաւ ունկնդիր չեն ըլլար, և պիտի ամուսնանային եթէ վատահ լինէին որ չը պիտի բաղմանան։ Ճ. Ն. Դը լու Թէրէւեր

Գեղանի կոյս մը որ բաւական հետաքրքիր էր, օրմը հարցուց Մնիթէսքիէօյի թէ ի՞նչ է երջանկութիւնը :

— Օրիորդ, պատուսխանեց նման հոչակաւոր գրագէտը, թուգուհիներու համար բեղմնաւորութիւնն է, իսկ աղջկանց համար ամլութիւնը : Ա. Ռ.

Դիւղի մը գեր և քաջառողջ քահանա մը՝ ինչպէս որ ընկհաններար անանկ են, աղախին մը կը վնտակուէր և չէր գիտեր ներկայացողներէն որն ընտրել։

— Ինչու համար պարոն քարոզիչ, ըսաւ հարուստ գիւղացի մը, ժան Մաւդուի այրին չէք առներ։

— Այդ գիտեմ ես, ընդմիջեց քաշը վազիք, բայց ըսին ինձ թէ բան մը չի գար ձեռքէն։

— Հա, այդ իրաւ է գիշ մը, պատասխանեց գիւղացին, բայց, ինչ կը լայ, այնչափ խստապահանջը լլալու չէ։ ամեն կատարելութիւն մէկուեղ չըլլար։

— Ինչ կատարելութիւն ունի որ :

— Բայց, պարոն ժողովրդապետ, դուք ինձմէ լաւ գիտէք թէ ամուլէնա :

Ա. Ռ.

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ

Ամուսնանալ ջանացող անձինք կը նմանին ձկանց որք ձկնորսին ուռկանին առջև կը խաղան, ամենքն ալ կը վութան և զիրար կը հրեն ներս մտնելու համար մինչդեռ ուռկանը բռնւողները ի զուր կը ճգնին ճողովրիլ անկէ:

Մասնաւու

Սիրելէ ետք ամուսնանալը, յերմութեան քառամներսրդ աստիճանի ներքեւ լուսկիլ կը նմանի, առանց մըտածելու թէ ջերմաչափը կրնայ վերստին դերօէն վար ընկնիլ: Բուռ Քու

Ամուսնութիւն մը երջանիկ ըլլալու համար, պէտք է որ այլը խուլ և կինը կոյը ըլլայ: Ալֆան ա'թրէ

Պիւթագորաս իւր ազջիկը ամենամեծ թշնամիներէն միոյն կնութեան տուտ, բարեկամները երբ անոր պատճառը հարցուցին պատասխանեց:

—Ասկէ աւելի մեծադոյն չարիք մը չէն կրնար ընել անոր:

Երկու պատճառներ կան, որք պէտք էին հրաւիրել զմարդիկ շատ ուշ կարգուիլ. տուաջինը սա է որ եթէ գէշ կինան մը գէմ ելնեն, մէկտեղ ապրելու քիչ ժամանակ մնացած կըլլայ. երկրոգն ալ սա է որ եթէ կատարեալ կին մը ձեռք անցնելու երջանկութիւնը ունենան, դոնէ նորա տուաքինութիւնը խալսութէ առաջ մեռնելու գահունակութիւնը ունեցած կըլլային:

Արքէն ալ Բէյ

Ամուսնութիւնը յիմարութիւն մ'է, արտրեալ յերկոցունց տպա թիւապարութիւն մ'է յերից և աւելիներու:

Շետքնէ

Անոնք որ ամուսնութեան օրհնութիւնը կընդունին, ապաշխարանաց ճամբուն մէջ մուած են արդէն:

Արքէն ալ Բէյ

Երեկի պատկերահանն կը օյց, որ մը Տիւարօյի հետ Լուվրի նըրանցից մէջ ձեմելու պահուն, սկսուսաստիկ քընագատել այն պատկերն՝ որ Բաւունի սկարած Եօթը խորհուրդներու պատկերին մէջ ամուսնութիւնը կը ներկայացնէր:

—Ել սակայն յաւելցուց նու խօսքը վերջացնելով, ամեննեին չեմ զարմանար որ այս նկարը գէշ եղեր է:

Ինչու հարցուց Տիւարօ:

—Ինչպէս չէք գուշակեր, ըստ կը օյց ծիծաղելով, անոր համար որ անկարելի է ամուսնութիւն մը աղէկ ըլլայ, նոյն իսկ պատկերի մէջ:

Սէն Մարթէնի պանդոկին մէջ պարսն Մէրլիւշէ իւր բարեկամաց ճաշ մը կու տար, սեղանին վրայ իւր կնկունը ներկայութեան ծիծաղելի ինքնագութ վութեամբ սկսուերիտարդութեան ժամանակի տարիային արկածները պատմել:

—Բանիներ եղջիւրաղարդեցի . . . գոչեց ժպտելով և մասներուն վրայ համրելով. եղջիւրաւորեցի Պ. Ա. . . ը եղջիւրաւորեցի Պ. Բ.ը, եղջիւրաւորեցի Պ. Գ.ը . . .

—Բառ է, բառ է Պ. Մէրլիւշէ, ձայնեց տիկինը որուն ինքնամիւթիւնը կը վիրաւորէր այս թւումէն, ճըշմարիտ եթէ թոգում, այր, բէն, գիմին մինչեւ կէսը հազիւ պիտի կանգանէք:

—Ես, անուշիկս օհ, մինչեւ և, օ, փ, պիտի երթամ հուաստի եղիր:

—Այդ մասին գուք քան զիս երջանիկ էք եղեր, բառ կինը չարամըտութեամբ, ես մինչեւ ցարդ մէկ հատ մը միայն կըցի եղջիւրաւորել: Ա. Ռ.

ՈՒՃՈՒԶ ԱՐՍԱ

Գատը զէօյտէ Բէքմէղօդը լու թարիսը թարտինստա Օսման աղա մահալլէսինտէ Զ նօմէրօ իլէ մուրագգամ Ա Ա Ա արշն պիր արսա եհ վէն ֆիյաթէլ սամժլըդ օրուալ, թալլապլատինին զազէ թամլըդ իտարէ խանէսինէ միւրաձատաթ եյլէմէլըրի եւ լան օլու նուր:

Թ Ա Յ Ր Ո

Սոտմագոլ ահալիսի երմէնիլէր պիր աղ միւսմէսնու թութալարտգ, թէա թրօնուն գատրինի վէ մաւհամէնաթընը թէսիւֆանէ օլարտգ, պու կիւնէ տէ կին թանըյամամրը տըրլոր. իշաէ պու ուշպէտն թէանըր օլունլարը վէ թէաթըօլար, կիւն կիւնէ Օրթա օյունու հալ վէ մահալի օլմազա եիւզ թութտուլտը:

Շահզատէ պաշընտա վէ իւսկիւտարտա օլտուղը կիսկի Սամաթիատա տախիթէաթլո լուպիյաթլարը օյնանմազա պաշլատը. հաթտա կէչէն ճումա էրթէսի կիծէսի Օյունպաղըն էն ճամը նամ արամը իճրա իթտիլէր, փագաթ պիղ, գումարպազ հիչ պիթքիսէ կէօրէմէտիքը օյունտա:

Բէրտէ աչըլմատան թէաթրօնուն հալի, ատէթա պիր սէլիր եէրինէ պէն. զէմէքտէ իտի, պիր թարափտան .

—Նէ ալիա լիմօնլու գայմագլը տօնտուրը ըմամ:

—Օլմուշ տուր չէֆտալիէ էէր:

—Կէլունէ, գաշավէրտին չէֆտամըյի:

—Եփէնտիմ, իչերտէ գոտչա ալտըլարսա, սիզտէն աէ զիյատէ իստէմէմ:

—Բնզա՛, ընզա՛, ընզա՛ . . .

—Եյ եավըում է է է . օ օ օ :

—Գա տուտաւ խուրապիէս Լեւոնը խորմիշ ըրաւ:

—Զը հանիս չը կատարիս իշալւահ, ծօ՛ չիոնսին խուրապիէն:

—Մի պառար մորիկ, էթրափէն մեզի կը նային կոր:

—Եյ մեզայ, մոնճ պիտի նստէի դայէր:

Վէլ հասրէ, պու գարզաշալըրլարտան մատէ, ել վէ աեադ վուրմագրաթըրլարը վէ գուլագլարը սազըը իտիճի ըոլըրլարտան սօղըա ըէրտէ աշըլտը վէ նաուը քի տէտիք Օյունպաղըն էն էնսամը պաշլատը:

Լընա — Ա. սպագաճրըմ, Խարիէթանըն սէոյլէտիզի սահի՞ճմի աւճապա, Ֆրէտէրիք ահաթընը ունութուզ պէնի թէբքմի էտէյօրըմը . . .

—Լամկա պօսդանլարըն գէօրէէ էէ էէր:

Լօթօ — Եվէթ պիչտէ կինամ, պու հավատիսի իշիթիր իշիթմէզ, նէ հալէ կիրտիկիմի թարիփի խտէմէմ. . օ նէ եա, աղլաեօ ըմուսունը: . նիշն . օ տիլպէր կէողիրինիղին ինճուլէրինէ լայը գմըրը սիզի արտաթան պիր մաշուք:

—Գայըշ ատղընը պուշււզ:

—Եյ ճանրմ սուսայիրմ:

Լընա — Հոյըրը պապտնըլըմ, պունտան պէոյլէ պղամտեան աղըը վէ օ պի. վէֆա ֆրէտէրիկիտին ինթիգամըմը աւաճաղըմ:

—Հաճի պէ, գանաթայը քի՞մ ալը պուշւան:

—Պազոսա սօ՛ր, իսկելէ պաշընա կիթտի:

—Զօճուքլար սուսալըմ պիրաղ աշեցլ տըր պէ.

Պու արա օյունտա ելէնանըն բէտէրի էվտէն աղջարը չըքար:

Ելքնա—Ահ, եանըլմաերում, Ալֆօնս կելիյօր, շու շաշկըն ալթուն թօրպասը պէնի տիվանէ կիպի սէվէր մրէսէրիկոէն ինթիդամըմը ալմոք իշխն պունա պիրաղ մուհապէթ կէօս թէրմէլի:

—Տէյիրմէն տէրէնին տիր թաղէ՛ ֆը՛ն . . . տը՛ք:

Ալքնա—Մատմազէլ իլթիֆաթլարըմը թադտիմ էտէրիմ:

Ելքնա—Վայ սիզմիսինիդ միւսիւ Ալֆօնս, մութլադա հէր վագըթքի կիպի պանա օլան մուհապէթինիդի արզ իթմէյէ կէլմիշսինիդ տիր:

Ալքնա—Ախ մատմազէլ սիզի սէվէն պու ալէտէ մուհապէթինիդէ եաշամաք իշխն սէվէր, աշկընըգտա սէպաթսըլը էլտէմի տիր:

—Աշլամատըր պ'ու՛ւ՛ւ՛զ:

—Ֆրաննէլար բէյնի՛ք էքմէ՛ք :

Ելքնա—Լարին քիւչիւքլիքոէն պէրի իշիթիրիմ, էրքէք գրսմընտա, գատընլար գատար մուհապէթտէ սէպաթեօքտըրը տէրէր, սիզին աթէշինիդ, բարլայրը կիպի բէք գօլայլերլա սէօնէրի լիմիշ:

Ալքնա—Հայըր ելէնամ հայըր, էրկէր էրքէքլէրտէ պէօյլէ պիր հալ վարսա պու պանա կէօրէ տէկիլտիր, զիրա կէօյնիմիւ գարլաեան աշկ աթէշինտէ, օ տէրէնէ շիտաէթ կէօրիւեօրումքի, ոլէնիմէ պէրապէր թօփրազա կէօմիւլմէտիքնէ սէօնմէյէնէքտիր:

—Վիշնէլի տիր տօնտու՛ր՛մամ:

—Հաճի պէյ սիկառան եանըեօ՞ր մու:

—Հայըր սէօնմիւշ տիւր:

—Թրի՛ս պիրէս, թէսէրա լոգումեա, միա՛ վա՛սանա:

—Պէ գարտաշ պուրատա բաթլըրտան պիր շէյ աղնաշըլմաեօր քի:

Ելքնա—Ահ, նէ պիլէլիմ, նէ սէօլէլէիմ . սէօղիւնիւզէ, մուհապէթինիդէ ինանմաք իստէրիմ, լաքին իրատէնիդ էլլինիդաէ տէկիլ, իւսթիւնիւզէ հիւքմիւ ճարի պիր բէտէրինիդ վարքի սիզի պաշկա պիր գըղլա էվլէնտիրմէք իս-

թէյօր, իշտէ պուրասը խաթըրըմա կէլտիքնէ . . .

—Օլմուշտու՛ր ահճէլէ՛էր:

—Պագսանա արմուտնու դաշա վէրիեօրսուն:

—Ալաճաքսան պիր լւչլիւէ օլուր:

—Ա. պու չիւրիւկ:

—Էլպէթտէ սազըն իշնտէ չիւրիւիւ տէ պուրունուր:

Ալքնա—Եօդ ելէնամ գօրդմա պապմըն պանա օլան հիւրիմիւ . . .

—Օթուր պէ՛, պիզ տէ սէլիր էտէճէլիլ. նէ սըրըք կիպի տիքիլիեօրսուն:

—Լագըրտընը պիր, սըրըք սէնին կիպի օլուր:

—Գա Արտէմ ասդին եկո, վախնամամ արպէտա մը պիտի ելլէ:

—Աղալար սուսալը՛մ, օյունճուլար շաշըրըեօր:

Ալքնա—Պապամըն պանա օլան հիւրիմիւ հիչ պիր վագըթտա սիդէ վէրտիկիմ սէօդիւ պօզաճաք գուվէթտէ տէյիլ տիր. սիպտէն այրըլմամագ իշխն ինապ իստէրսէ, մէմէքէթիմի, փամիւեամը թէրք իստէրիմ:

—Պահարլը տըր մաճուն . . . ճու .

—Չըրըճը չայըրընտամըսըն պէ՛, նէ պազըրըեօրսուն, օյնանան օյունու աղնայամաեօրսուլ:

—Էփէնտի, պուրաեա օյուն աղնամաեա կէլտին իսէ, օյունուն տէթմէրինի ալ կիթ էլինտէ տինճ գաֆա իլէ օգու քի աղնաեասըն. պուրասը սէլիր եէրի տիր:

Ֆիլ վագըտա մաճունճունուն հագդը վար իտի, պու կիպի սէյրանկեահ մահալէր հէր նէ գատար իսմէն պիր թէաթրօ իսէլէր տէ, ահալի թէնսիւֆանէ օլարագ պիր թէաթրօտա նասըլ պարընմալընը աղա պիլմէմէքտէ տիր. պու հալ տախի Ոթանպոլ ահալիսի իշխն բէք զիեատէ թայիս օլունաճա պիր հալ տըր. թէաթրօ տէնսիւմի պիր մահալի պաղար եէրինէ չէվիրտիկիմիլոտէ անտէն թահուլ իտէճէկիմիլ թէրպիյէնին նէ այարտա շէյ օլապիւէճէկինի հէր քէս գօլայճա քէշփ իտէպիւլ:

ՃՈՒՔԸ ՄԵԾ ԻՆՔԸ ՊԶԾՏԻԿ

Քաղաքի մը փողոցներու շքեղութիւնն ու մաքրութիւնը նոյն քաղքի բնակաց լուսաւորեալ ժողովուրդ մը ըլլալուն մի նշանն է, նոյնպէս ալ թաղի մը փողոցներու մաքրութիւնը թաղեցւոյն մաքրասէր բնաւորութիւնը կարտայայտէ:

Կերեի որ Ղալամիոյ Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ Թաղական Խորհրդույ անդամոց քիթերնին հոտ չառներ, կեղրոնական վարժարանին նայիծաք, թէ եկեղեցւոյն քոմի փողոցին որ մէկ ծայրէն միւսը արտաքնոց եղած է, ժողովարահինն և նորա կահաւորման նայինք թէ եկեղեցւոյ դռան առջեւ կուտակեալ զաղրութեանց :

Սրբեօք Թաղային սնտուկին գանձագետ Բարագամեան էֆէնտիի տընտեսագիտական մի խնայողութեամբն է որ այդ փողոցը իւր զապիր վիճակին մէջ մնայուն կը կենայ: Եթէ նոյն թաղին կալուածուածոց Հոգաբարձութեան Մեծ. Անդամք կուզեն որ եկեղեցւոյ կալուածներն արզ իւնաւորին, փողոցներու մաքրութեան խնամ տանելու են նա մանաւանդ բուն եկեղեցւոյ դրան առջնի փողոցին, եթէ ըստ այս անկարող են, գէթ իմաց տան վեցերրորդ շրջանակի Թաղապետութեան որ մասմբ արդիկած է փողոցներու մէջ միշելը:

Տեսէք ինչ եկաւ անցեալ հինդշաբթի առաւօտուն մնր Քաղնտիկ տուտու յին գլխուն:

Ուգւոյն պարոն Համբիկի կրայ Ժամանակէ մը ի վիր տխրութիւնը մը տիրած եր և Ըսլնտիկ տուտու համողուած եր որ Ցըրսէվէ եղած է, ուստի խորհեցաւ որ առանց պարոն Համբիկին իմաց տարու, առվորական գեղնընէ որ զաւկին տխրութիւնը փարատի: Արդ, խնամօք տան փողոցի գրան սեմը աւլեց և փոշին փոքրիկ ծրար մը ընելով, պարոն Համբիկի սնաբին տակ դրաւ և հետեւեալ առաւօտուն արշալոյը շծագեած ծրարն առնելով, առանց ետին նայելու կմենափրկչին ուխտի դնաց . բայց հազիւթէ Ղալաթիս պողոտայէն եկեղեցւոյ փողոցը մտած էր, ծրարը քընին բանել ստիւեալ ուտիւնել ստիւեալ:

—Վույ հեռու ըլլայ, ըսաւ մըտքէն՝ որովհետեւ խօսիլն արդիկուած է, քիչ մը խունկ ալ չեն վառեր որ աս սօխախին փիս հոտն երթար.

Երկու քայլ ևս մնացեր էր եկեղեցւոյ դրան մօտենալու երբ անզգուշաբար կու տակեալ աղտեղութեան մը մէջ կոխեց որ մինչև հագած գուլպալին վերի մասը աղտեղեցաւ. ընդ այս բոլորովին մոռնալով որ խօսիլն արդիկեալ է մունճը աւրեց, ինչպէս կուրեն անգիտակցաբար պահքը:

—Ծունը կլիսուս. դա աս մնառութինը հիմայ ընտո՞ր թէմիդցընելու է. վույ հեռուներ ըլլայ, Փրէնկի մահալէ չէմի, մութլախ մնառութին կը վագէ:

Այս միջոցին ուրիշ ուխտաւորուհի մը եկեղեցի կուգար Բարնտիկ տուտուին վիճակը տեսնելով ըսաւ:

—Պայ կըլիսուդ կէնճ, հէմէն ներս մտիր տէ թուլումպային առջին հուր մը վլայ:

—Քուրուկ մէկ երկու ճուրով առ թէմզնալո՞ւ պան է, զոծուծմէ կըտնան պիլէքիմ, մունճու ալ աւրեցի:

—Գա աս հոտին ընտոր տիմացեր կը կայնիս հայտէ ժամ մտիր. ինչ պիտի ընես պան մինէ կլիսուդ եկեր է. անցած օր ալ կէնճի մը մավի կոօ ֆիստանին ըէշերը պիւժիւն աս սօխախին գետինսերը քսուեր էր աէ վերէն վար մնարութին պլզկեր էր:

Հոնտիկ առուտու եկեղեցւոյ բակը գոնուած ջրհանին քով դնաց:

—Ծո ժամկոչ ախպար եկո քիչ մը սա թուլումպան քաշէ տէ սա օքիո վլայ:

—Փիւֆ, կերմաք պաթմիչ կընիք ու խոս կիւքեակ:

—Վայ կլիսուտ, ժամուն դռանը քովիկը պաթմիչ եղայ, ժառվնիդ կը կոյրի՞ երկու սիւփիւրկէ զարնէքնէ:

—Քէօ ծառք կոյրի կոռպէկոռ ըլնիք:

—Ծո մերթար քուղում ժամկոչ ախպար ինչ կըլլայ խէր է սա թուլումպան քաշէ տէ օքիը վըլամ, հայտէ ախպարը հայտէ.

—Քիւնչւմ պինիմ իշիմ եօխ տա կայնիմ խանըմին ճիւր քեաշեմ, օ հօ:

—Գա աս ինչ ծուն էր կոյսս եկաւ չորապս սոխիփալեայիս մէջ կը չորնայ կոր, պուտ մը ճուր տուող չիկայ, գա աս ինչ խողը ութիւնութին է, խոսխօճաման

Ամենափրկիչի մը ժամուն առջին փիսութիւնը երջնուէր է թէմըզցունելչեն իտար, աս ժամը տաղական չունի:

Բարնտիկ տուտույին երիտասարդ մը մօտենալով ըսաւ:

—Խորհրդարան դնա, արձանագրել տուր գրադրին, այն կը յդէ ժողովոյ նկատառման:

—Աս ալ եկեր հառմանը սամանը մէկ կընէ, իմ ալ գալէհէս է, գէմս ելնողը հայերէն չիյտէ, ինչ տիլ պիլմէդներու հանդիպեցայ օղորմած Յիսուս:

—Քեզի կըսեմ կոր քի դնա ետզընը յինը դրել տուր, ան թաղականներուն խոպար կուտայ:

—Թուուցիր ծօ տղայ, զայէր Փըրկիչին խենդն էի օր պաթախը ինկայ տէյի աշխարք այրարատ ծանծնեմ, տուն խեր մը պիտի ընեսնէ, եկու սաթուլումպան երկու ժում քաշէ ինչ կըլլայ:

—Եղթան կղպուած է ժամկոչին քովն է բանալին:

—Ան պէլալըին մէկնէ նէ, եռ ալ անոր հախէն պիտի կամ, սա ժամկոչը ո՞ւր է նայիմ:

—Պէ կնիկ. առտուանցով պուլու եկիր իոս:

—Քեզի բալա Պէտրոս կըսեննէ ինծի ալ նազը Բալնտիկ կըսեն խապար ես, օխտն օտարը ըլլայ նէ քիչ մը ջուր կուտայ, մեղոյ դուք հայքը իսուսնէ չէք:

—Նէ պալաես չաթողիս հէյ ողորմած տէր, տէ՛ եկո լուացիր տէ տէֆու կէթ պաշլման,

—Հէուուներ ըլլայ, հիմայ խելքիս կուտայ, դա աս ինչ մնարութին է:

—Տէ չօխ տիլմնէ վէրմէ, լուացիր լմնայ:

—Թէմըզնալիք պան չէ, օքիը կոյրէր տէ չելէր ուխտի եկեր էի, ամայ մէկը ինծի ըսէ օր, շաշիւն կընիկ տըրսէվէլի ըլիւնըդ տու, երեք հայր մերը ըսէ տար ծովը նետէ, ինչ մութնուլուսուն ելար հոս եկար:

—Լմնցա՞ւ, թուլումպան տի կըդպիմ:

—Էյ իշտէ սանկըս քիչ մը մնառութինը գնաց, վույ ծունը կլիսուս հիմայալ ստիփալեաս օքիը ըլլար կոր:

—Թրջուէց անկէ է, չօրապդ խանէ սատէ խազիր:

—Հապա ելլիմ պաղ տունեմ նէ:

—Արթըլիս տիւ կիտէս. քէֆըդ ինտոր կուդի, էնպէս արէ:

Բարնտիկ տուտուու չարաչար աշխատելով արիւն քրտինք մտնելէ յետոք վերջապէս յաջողեցաւ մուճակն հագնիլ և արսէվէին ծրարը մունճօրէն ծով նետելլ հետեւեալ օրուան թողլով, տուն վերադարձաւ:

Այսու հանդերձ յիշեալ փողոցը իւր ամենաղազիր վիճակին մէջ մինչ այսօր թողուած է: Արդեօք ինչ կը խորհին անկէ անցնող օտարազգիներ աղգային այդ առաջին կարգի հիմնարակութեան մատակարարաց վրայ անշուշտ պիտի ըսեն «Ծուքը մեծ, ինքը պղտիկ»:

ԶԵԿՈՅՑՑ

Դաւառներէ բաժանորդք ոմանքորդք ոմանքորդ նամակաւ թերթիս բաժանորդ գրուելէ զատ ստակն վճարելու պայմանաւ, իրենց թերթէն զատ 10-20 թերթ ուր բացէն զրկուծ ենք, մինչ այժմ ոչ բաժանորդագին և ոչ զըրկուած թերթերուն դինը վճարած են:

Այսու կը ծանուցանենք կեսարիոյ թալասէն Պարոն Շ. Ե.ին որ պարտքը վճարէ, Նոյնպէս Եօղիատ Ս. Խ.ի որ բաժանորդագինը զրկէ:

Մալդդ Մամուլուն սահիս իմյիետզը Ա. Ալաղեան է Քէնտի, Գալովատա Բէնչէնպիհ-Պատորընտու, Խբոի խոնդնտա պիր մազազա քիւշատիլէ, նէքիս զէյթին հազը, վէ լէպիկ չարտա, վէ մատիգա, վէ էնալէս ձինսինտէն տէ ստորուն, վէ քէղալիք էնվադի նէքիս դոնեազլուր, վէ համթթա ծօրմ Սոլոմոն գոնեազը տափի կէթիրթմէքտէ պուլունտուզունտուն, մէմնուն օլմազլը արդու խեն զաթլարը թէշրիֆէրի իմյիար վէ տալիք օլունուր:

Պօգէտ ատառնընը պիր սէնէլիքտէն եփեկիմի սէնէլիքտէն դատոր էսիի շտրապլարը իէէ, Գըպըըսնը տօխի դումանտարիս թէսմիցէ օլունան չարտապլարը պուլունտուզունտուն, մայւելէրի պիմունք արդու խեն զաթլարը թէշրիֆէրի իմյիար վէ տալիք իւղիք, իրան օլունուր:

ՊԻԼՄԵՃԵ

իլէ

ԱԳՏԸ ԻԶՏԻՎԱՇ

Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կը գտնուի Պօլոս տանին զրտիաճառաց քոլ և կամուրջին զլուխը ջրափածառ Պօլոս և Յակոբ աղաներուն խանութը դին Զ դշ:

ԷԼԱՆԱԹ

Պիր չող սէնէլբառէն պէրու քիւշաս
իթմիշ օլառզում օտառնուա և վ վէ ախւքքեան
վէ առսա վէ հէր նէվ ագարումը ըն ալըմ սա-
թըմ ինթիգալ վէ Փէրազ վէ իփրազ վէ թէվ-
սիր ինթիգալ վէ րէն վէ պաւնտան մաստա
էմալաբարըն փարլու օլան վէրկիլէրին նի-
դամը ասյրէսինտէ զըյմթին թէնզիլի վէ
հէր նէվ էմաք վէ մալ վէ էշես սիկարթա
մուամէէվի իճար օլունուր :

Պէնտիցէլէրաէ վէրկի, թանզիփաթի խար-
թա վէ էմալաբարըն իճար վէ ինթիգարը վէ
զօնթրաթօ թանզիմի վէ տէվայիրի սոյի-
րէլէրէն մուամէւ :

Կէրէք աէրաստանէթաէ վէ կէրէք թէաշը-
րոր իւլին սարափիցէ վէ զօնթինիսան միւ-
թափ որբարըշով մուամէլութը իճարը :

Թիճարէթ, Հուգուդ վէ Շէրի մահքէմէ-
լէրինտէ տոխի իճարալի վէ բենալիթ վէ
լումաթըն իճար ասպիէլէրինտէ փարը օլո-
ւագ մուամէլէրինէ տախի միւղաշէրէթ վէ
հէր նէվ էլիրաք խմիտա, լոյիհա, մուքա-
վէլէնամէ թահքիր օլունուր :

Պու պապուէ միւրաճամամ ա բազգէթ պու-
յուրան զաթլարըն իշէրինի տէօրիւնտէ վէ
հիւնիւ սուրէթէ թէավիցէ վէ իճապնտա
թէմինսթը զաթիցէ թարափընտան վէրիլէ-
րէք հէր ինչէթէ մէնման վէ խօշնուա իթ-
մէկի վատ խուրիմ:

Դալաթատա քէօրիրի պաշընտա պէօյիւք
Խալիլ Բաւշ խամընտա ն. Ա օտատա
մուքիմ ՏԻԳՐԱՆ ԶԱՐԴԱՐԵՍՆ

Ի Լ Ա Ն

«Հիսար է Գօմբանի» նամըյըլա
Գալաթատա թիւնէլին իթթիուա-
լինտէ մուգատտէմա վաղը օլան
բարփիւմըրի թիճարէթի շիրքէ-
թի պունտան ագտէմ ֆէսիս ի-
տիլմիշ օլառւզընտան, պու տէ-
փա քէնտի հիսաւպըմա օլարադ
եինէ Գալաթատա թիւնէլին վէ
էլալինէնի նժայն մաղաղալարընըն
եանընտաքի Մէրթապանի սոդա-
ղընտա 17 նօմէրօտա միւճէտ-
տէտէն պիր բարփիւմըրի մաղզասը
բիւշատըն մուվաֆիփագ օլուպ,
Բարիզ վէ Լօնտրանըն միւթէպէր

Փապրիքալարընըն էն նէփիս վէ
էն թազէ մալլէրինի ճէլայ վէ թէ-
տարիք իմմիշ օլառւզումտան,
կէրէք թօրտան վէ կէրէք բարչա
բարչա սապուն վէ լէվանթա վէ
էմալիս սաթմըն ալմագ արզուսըն-
տա պուլընան զէվաթ իլէ միւշ-
թէրիլէրիմին քէմափիւսապըդ-
բազպէթ պուեռւրմալարընը բէ-
ճա վէ քէնտի էրինի հէր վէճհէ
մէմնուն իթմէք զայրէթինտէ
պուլունանազըմը արզ ու իլան է-
տէրիմ:

ԱՆՑՈՆ ՏԵՐՎԻՇ

ՏՅԱԲԹԷՈՒ Տ. ՊԱՊԱԵՍՆ

Մանկարար և մասնագէտ կանանց և
տղայոց հիւանդութեանց, սոյն ճիւզերն
ի Փարիզ փորձաւութեամբ կատարելու-
գործած ըլլալով՝ այժմ իւր բնակութիւնը
հաստատած է ի Գատը գիւղ, Պոտա հատ-
տէսի, Անթիվայի դեղար անին զէս իւր

87 տունը ուր ամէն առաւտու մինչեւ ժամը
3 հէւանգ կ նունի : Ի զիւրաթիւն իւր
յաճախորդաց վերսցիւել Տոքթէօրը ոյցե-
աթիւնը կ'ընդունի նուն ամեն օր կէս
որէն մերջը կամրջին զէմ Քիչչիւրեան եղ-
բարց գեղարանը վերի յարկ իւր սենեակը .
Զրի զա մահք կիրակի օրեր մինչեւ կէս
օր իւր Գատը զի զի բնակուրանը :

— 297 —

ռաջնոյն կը հետեւ էլ : «Ինչ կը նշանակէ այս,
ըսաւ նիկոլ ինքնիրեն և զգուշութեան համար
պատուհանին վարտադոյնն իջեցնելով, քովնաի
փոքրիկ բացուածքէ մը սկսաւ գիտել . եկող-
ներն երկու վաշտ Հասաս կոչուած զօրքեր է-
ին, օր Պոստանձի պաշին անձամբ կառաջնոր-
դէր :

Նիկոլի սիրտն տակաւ հնհնուքն առաւ .
տան մարդիկը ձերբակալել կու զան ըսաւ ինք-
նին . . . այս, ահաւասիկ մէկ վաշուը ապարա-
նի ետեսի կազմն անցաւ, տունը կը պաշարեն .
պէտք չէ օր զիս այս տեղ գանեն :

Ծուտ ընդ փոյժ հագուեցաւ և սենեկէն
գուրս ելնելով, առանց ազմուկի սանդուզէն
իջաւ, և ոչ իսկ մտքէն անցուց թէ իւր պաշտ-
պանին՝ Գապադ ծը Մուստափային վտանգն իմաց
տայ . Այս միջոցին ապարանին գրան կը զար-
նէին . Նիկոլ առանց կանգ առնելու աճապա-
րեց մաւան իջաւ, չոս ալ ապահով չէ մատածեց
ինքնին . անշուշտ ժողովատեղին պիտի խու-
զարկեն Հասամները, Ապա աչքը չորս կողմ
պտըտցուց և հեռուն մութ անցք մը նշմա-
րելով, առջի դիշերուան ննձկութեան խուցը
միտքն եկաւ . . . և թէ գուռը բաց ըլլար կա-
զատէի, բայց և այնպէս այդ մաւթ խորշն ա-
պահով է :

Նիկոլ Բաւշ խամընտա ն. Ա օտատա
մուքիմ ՏԻԳՐԱՆ ԶԱՐԴԱՐԵՍՆ

Կանցնէի, տեսայ որ դուռը բաց թող-
ուած էր որ երբէք ներելի չէ . ներս մատայ
գունապանին զեկուցանելու համար իւր գոր-
ծած յանցանքը . մարդ չի կար . բոլոր ապարա-
նը շրջեցայ ոչ ոք կար . խորհեցայ թէ մառանը
եղած չըլլան, և ահա ձեզ աստ կը գտնեմ, ինչ
գործ ունիք հոս :

— Ինչ գործ ունիմ հոս . . . այն մատնին
չէիր սպաննած դուն . բարերազդաբար ես կա-
տարեցի կիսատ թողած գործդ :

— 300 —

ՏՕՔԹ. Ս. ՌԱՖԱՅԵԼԵԱՆ
ԲԵՐՈ. ՇԽԵԼԻ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 41

ԿԸ ՊՄՆՈՒԻ

Ամեն առաւօտ, ժամը 3էն 6, կամուր-
ջին դէմ ֆիշիքեան եղբարց Դե-
ղարանը:

Երկուշարթի և Ուրբաթ 7էն 10 Պէլէր-
պէջի ի Դեղարանն Շարքից. Ուր-
բաթ միայն ձրի:

Երեքշարթի, Հինդշարթի և Շաբաթ
7էն 10, իւր բնակարանը. Հինդ-
շարթի միայն ձրի:

Զորեքշարթի (ձրի) 7էն 10 Սամաթիա.
Ժրանիայի ճատաէն, Հոռվմէա-
կան Հայոց Եկեղեցւոյն դիմաց.
Ժիւ 357 տունը:

Տօքթօր Ռաֆայէլեան ընդհանուր
հիւանդութիւններէ դատ, մասնաւոր
եղանակաւ կը դարմանէ նաև արանց
և կանանց միզանցքային և ծննդական
գործարանաց վերաբերեալ հիւան-
դութիւնները, զորօինակ դաղիական

ախտք, ամլութիւն, անկարութիւն և
այլն:

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Քառամեայ Տեղեկա. Հոգարձութեան

Ա. ՓՐԿՉԻ

Ազգային Հիւանդանոյի

1883 յունվար 1 — 1886 դեկտ. 31)

ՊՍՏՄՈՒԹԻՒՆ

Ազգային յիսնամեայ նկարագիր

ԳՐԵց. ԲԻՒԶԱՆԴ ՔԷԶԵԱՆ

Սոյն Երկու հրատարակութիւնքի
միասին կը վաճառին ինպատ Ս. Փրկչի
հիւանդանոյին, ի դին մէկ քառորդ
օսմաննեանուկի:

ՍԵՊՈՒՅ ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ

ՊԱՏՐԱ. Կ ԿՈՇԻԿՆԵՐՈՒ

ՎԱՃԱ. ՈՍՏՈՒ

Սուլթան Համամ փողոց թիւ 47

Նոր մրցում վայելուն, Դիմացկուն
և Ս. Ժան կօշիկներու
թէ արանց, թէ կանանց և թէ տղայոց
համար.

ԱՐՏՈՆԱՏԵՐ ՆԻ ՏՆՈՐԵՆ
Ա. Յ. ԱԱ. ԲՈ. ՆԵ. Ա. Ն

ԽՄԲԱԳԻՐ Յ. Մ. ՀՈՃԵԱՆ

ՏՊԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. Պ. Պ. Բ. Բ. Ա. Ա
Պոլիս ԶԵՀՔ-պազարթիւ 23

— 298 —

Հրեց. մեծ ուրախութեամբ տեսաւ որ Երկա-
թէ դուռը իւր ծինեաց վրոյ գառնալով տ-
ռանց ճռնչի բացուեցաւ:

«Հիմայ աղատեցայ» ըստ, և ներս մոնե-
լով դրան նիզը դրաւ. «այժմ եթէ դան ու-
դուռը խորտակեն իսկ, կըսեմ թէ բանտար-
կեալ մ'եմ»: Այս սոսկալի նկուղին մէջ դար-
շաբոյը հստ մը կը տիրէր, վոքրիկ լուսամուտ
ծակ մը բացուած էր գրան դէմի պատին վերի
կողմէն և այս էր նկուղին միտկ պատուհանը,
որուն ապակին սարդի սոտայնէ գրեթէ ան-
թափանցելի եղած էր:

Նիկոլ աչքերն դրան յառած կ'ապասէր,
մէկէն ի մէկ շառկ մը լսելով՝ սարսուաց, ուժ-
գնակի ետին դարձաւ և անակնկալ տեսարանէ
մը մաղերն դլառուն վրայ անկուեցան. մարդ մը
կենէր ջրհորէն. Արսէն էր այս որ աներեա-
կայելի ճդամք ջրհորէն ելնելով, դէմ առ դէմ
դանուեցաւ նիկոլի հետ:

Երկուքն ևս զարմացման բացագանչութիւն
մը արձակեցին . . . :

— Նիկոլ . . .

— Արսէն ո՞ղջ . . .

— Այս ողջ, հրէշդ դու. և հիմակ որ մի-
այնակ ենք, զքեզ շան մը պէս խեղդելով պի-
տի լուծեմ վրէյս:

Այսպէս սպառնալով Արսէն, ուղեց իյնալ

— 299 —

Նիկոլի վրայ. բայց բոլորովին կը մոռնար որ
մէկ սոտը չարաչար հաշմուած էր. սուր ցաւ
մը զգալով կասեցաւ:

Նիկոլ ի պաշտղանութիւն՝ վերաբկուիններ-
քեէն նեղ և սրածայր գաշոյն մը հանած էր զոր
միշտ վրան կը կրէր. Արսէնի տկարանալը տես-
նելով, սատանայան ծիծաղ մը ունեցաւ:

— Են, ըստ, քանի որ այն եէնիչէրին ըղ-
քեղ չէ սպառներ, իմ ձեռքովս պիտի մեռնիս:

Եւ գտշոյն ի ձեռին խոյացաւ Արսէնի վրայ.
Արսէն ի զուր ինքզինքը պաշտպանել վորձեց,
սոսկալի անկումէն ունեցած ոյժն բաղրովինն
սպառեր էր. Նիկոլ կատաղօրէն դաշոյնը Ար-
սէնի կողը մխեց մինչեւ երախտակալը. հեք մար-
դը պոռալ ուղեց, բայց ձայնը կոկորդին մէջ
մարելով, անշունչ գետինը գլորեցաւ. հար-
ուածը սոսկալի եղած էր:

«Հիմայ, ըստ նիկոլ, եկած տեղդ դար-
ձիր». և Արսէնի անշունչ գետինը գետնէն վեր-
ցնելով դարձեալ հորին մէջ նետեց:

— Հիմայ համազուեցայ որ բազդը զիս չէ
թողած, ըստ նիկոլ ինքնին, որու մոքէն կանց-
նէր թէ դիշերն հոս պիտի մնամ. առաւօտուն
Հասասները տունը պիտի կոխեն և բորի բաղ-
դը զիս հոս պիտի առաջնորդէ: Այս մարդը
եթէ ողջ մնացած ըլլար ես կորսուած էի. այն
առանակ եէնիչէրին որ անշուշտ մեղքընալով